

overvejelserne ved en kommende revision af regionplanen.

Der skal en indsats til

Jeg vil råde alle, der er interesseret i det åbne land til at påvirke regionplanerne. Det kan f.eks. gøres gennem Naturfredningsforeningens lokalkomiteer, naturvejlederne eller gennem de landsdækkende foreninger. Men det er vigtigt, at arbejdet gøres i alle kommuner. Det er blevet særligt nødvendigt i år, for kommunerne overtager zoneadministrationen. Påvirkningen kan gøres af geologer, geografer og botanikere, og de bør være aktive. Langt fra alle lokalkomiteer under Danmarks Naturfredningsforening (der er en i hver kommune) har den nødvendige viden til at udpege områderne. Men velviljen er til stede.

Var det ikke professor Gunnar Larsen, der foreslog en forening "Fæld et træ"? Måske skal vi have sådan en forening for hele Danmark. Jeg vil gerne være medlem. ■

Store Hansted Å i sin brede dal nordvest for motorvejen Skanderborg-Horsens. Der er gammel skov på dalsiderne, mens dalbunden erobres af pilekrat, der vokser i striber langs drængrofterne. (Foto: Forfatteren)

Bøger

Danske Landskaber

Anmeldt af geolog Erik Karlsen, *GeologiskNyt*

"Danske Landskaber" er en virkelig flot billedbog, som beskriver mange af de almindeligste landskabstyper i Danmark. Vha. overskuelige kort, illustrative fotos og en kort, beskrivende tekst får læseren en glimrende indføring i Danmarks landskaber.

Med billedbogen Danske Landskaber har Danmarks og Grønlands Geologisk Undersøgelse (GEUS) udgivet et billedatlas, der henvender sig til den brede befolkning med geologisk interesse. I forordet spørges der "Hvorfor ser landskabet ud som det gør?" Og det er netop det, bogen handler om. Gennem 21 temaer, opdelt i der omhandler forskellige danske landskabstyper, bliver læseren nemlig taget med på opdagelse i Danmarks geologi og tilblivelseshistorie.

Kyster er nogle af de mest taknemmelige geologiske objekter herhjemme, og disse er da også behandlet med mere end en tredjedel af temaerne. Der er blevet plads til både den bornholmske klippekyst, til forskellige kystkliner, som man finder dem på eksempelvis Stevns og Mors, og til flade kystlandskaber som vadehavet og strandengene.

Fra kysterne bliver læseren taget ind på land til de istidsskabte flader som hedesletter og dødislandskaber.

Endelig har bakkerne og dalene fået

hver deres temaer, og har læseren først været igennem de i alt 7 temaer, der dækker disse emner, burde den ikke-fagkyndte ikke være tvivl om, hvad forskellen er mellem en ås og en bakke, mellem en tunneldal og en erosionsdal.

Let tilgængelig

På trods af den store informationsmængde virker det alt sammen meget overskueligt og let tilgængeligt, for temaerne er beskrevet med få ord og store billeder. Ved hvert billede er der indføjet et udsnit af et Danmarkskort, så læseren kan se, hvor billedet er fra.

Når læseren nu er blevet mættet af de flotte fotoindtryk og får lyst til at tage ud på egen hånd, så er der i bogens sidste del præsenteret et antal typiske lokaliteter med en meget kortfattet beskrivelse af, hvor man finder dem. Desuden serveres der oversigtskort over Danmarks jordarter, prækvar-

tæroverfladens højdeforhold og et undergrundskort. Til at afslutte det hele er der også blevet plads til en geologisk tidstavle.

En ordliste ville være en god ting

På trods af bogens sigte kan man ikke undgå at lægge mærke til, at den er skrevet af fagfolk. Et ord som "legende" bagest i bogen i stedet for "signaturforklaring" hører ikke helt hjemme i en bog som denne. Det kunne så være en enkelt "fagsvipser", men der forekommer også andre geologiske fagudtryk, som forfatterne med garanti har hørt og læst så mange gange, at de nok synes, at enhver må kende dem. En hurtig undersøgelse blandt ingeniører, der jo må siges at have en vis faglig baggrund, viste, at de ikke kendte fagudtryk som "silt" og "bryozokalk". Da en bog, der henvender sig til ikke-geologer, gerne må være geologisk opdragende, er det selvfølgelig på sin plads, at læseren udsættes for geologiske fagudtryk. Bogen ville derfor vinde meget ved, at der befandt sig en ordliste bag i bogen til de trods alt få ord, som anmelderen synes kunne være kritiske.

Men sådanne tvister kan jo ændres i næste udgave, som absolut er værd at vente på, hvis man ikke allerede nu sikrer sig et eksemplar af den meget anbefalelsesværdige bog, der vil tage sig godt ud på enhver bogreol.

Knud Binzer og Ib Marcussen samt Peter Warnemoors (foto): Danske Landskaber. GEUS 2001. ISBN 87-7871-097-9. 125 kr. ■